

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 449/2020-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], a [REDACTED]
[REDACTED] zastúpených advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Malacky v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 294/2015 a sp. zn. 5 C 1/2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

práve o zrušenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 30.04.2014 sp. zn. II/2011-387, ktorý bol de facto uznaný za paakt a z ktorého plynulo proti sťažovateľom zaplatenie 2.593,15 EUR s príslušenstvom.

Sťažovateľom na tomto mieste nie je jasné ani to, z akého dôvodu sa z konania, v ktorom sťažovatelia vystupovali ako žalobcovia pričom sa snažili o zrušenie titulu na zaplatenie sumy 2.593,15 EUR (konanie so sp. zn. 5C/294/2015), čo sa im v konečnom dôsledku podarilo, stalo konanie, v ktorom nakoniec vystupujú sťažovatelia ako žalovaní v žalobe o 2.593,15 EUR (konanie so sp. zn. 5C/1/2020) a to vychádzajúc z konania, v ktorom bol tento nárok de iure uznaný za neplatný, nakoľko konanie 5C/294/2015 nebolo konaním o vzájomnej žalobe.

... ak by aj teoreticky začal porušovateľ v čase nasledujúcom po podaní tejto Ústavnej sťažnosti vo veci konať, nezhojilo by to stratený, neefektívne, nehospodárne a neúčelovo (ne)využitý čas, ktorý už v konaní stihol uplynúť odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 5C/294/2015 – 79 a to 28.12.2016, ktorým bol rozhodcovský rozsudok právoplatne zrušený, po deň 07.01.2020, kedy bolo Okresným súdom Malacky rozhodnuté o vylúčení nároku protistrany na zaplatenie 2.593,15 Eur s príslušenstvom, teda o merite veci sa nekonalo vyše 3 roky.

... porušovateľ počas vedenia konaní sp. zn. 5C/294/2020 a rovnako tak jemu pokračujúceho konania sp. zn. 5C/1/2020, nevenoval riadnemu vedeniu konaní dostatočnú pozornosť, nekonal hospodárne, nekonal efektívne, nekonal bez zbytočných prietáhov, na druhej strane sa nedá poprieť, že Okresný súd Malacky vo veci bol nečinný vo veci vyše 3 roky a následne svojou nesústredenou a nekoordinovanou prácou zabudol, po extrémne dlhej nečinnosti, že sťažovatelia vystupujú v spore ako spotrebitelia, na základe čoho sú od poplatkovej povinnosti oslobodení, keď sťažovateľom ustanovením sp. zn. 5C/1/2020 – 32, zo dňa 14.04.2020 vyrubil poplatok za podanie odvolania zo dňa 18.03.2020 a následne, keď porušovateľ zrejme začal pristupovať ku konaniu zodpovednejšie s vyššou serióznosťou a koncentrovanosťou, prišiel porušovateľ na to, že sťažovatelia sú v spore spotrebiteľmi a preto nie je možné, aby im bol vyrubení súdny poplatok.“.

4. Na základe už uvedeného sťažovateľa v petite navrhujú, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie ich v bode 1 uvedených práv postupom okresného súdu

v napadnutých konaniach. Sťažovatelia sa zároveň domáhajú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1/2020 konať bez zbytočných priet'ahov. Okrem toho sa sťažovatelia domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v celkovej sume 4 000 € a náhrady trov konania v sume 675,43 €.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

8. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

10. Sťažovatelia v petite ústavnej sťažnosti namietajú porušenie čl. 47 charty (vo všeobecnosti); z obsahu ústavnej sťažnosti ale vyplýva, že sťažovatelia konkrétne namietajú porušenie čl. 47 ods. 2 charty.

11. Podľa čl. 47 ods. 2 charty každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

15. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (čl. 47 ods. 2 charty) postupom okresného súdu v napadnutých konaniach.

16. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

17. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

18. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor

ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri [REDAKOVANÉ] proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

19. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

20. Zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 294/2015, ktorý bol vyžiadaný, ústavný súd zistil, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 294/2015 zo 6. decembra 2016, právoplatným 28. decembra 2016, bol zrušený rozhodcovský rozsudok v celom rozsahu a zároveň bolo rozhodnuté o pokračovaní v konaní v rozsahu uvedenom v žalobe podanej na rozhodcovskom súde, t. j. o zaplatenie sumy 2 593,15 € s príslušenstvom. Uznesením okresného súdu sp. zn. 5 C 294/2015 z 2. októbra 2017 v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 5 C 294/2015 z 25. októbra 2017 bola protistrana zaviazaná zaplatiť sťažovateľom náhradu trov konania vo výške 1 081,80 € do rúk právneho zástupcu sťažovateľov.

21. Od 7. januára 2020 bola vec týkajúca sa zaplatenia sumy 2 593,15 € s príslušenstvom vylúčená na samostatné konanie a vedie sa pod sp. zn. 5 C 1/2020. Uznesením okresného súdu sp. zn. 5 C 1/2020 z 25. februára 2020 bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby protistranou, proti ktorému nebolo podané odvolanie. V súdnom spise sp. zn. 5 C 1/2020, ktorý bol tiež vyžiadaný ústavným súdom, nie je vyznačený dátum právoplatnosti výroku o zastavení tohto konania, ale je zrejmé, že z už uvedených dôvodov táto nastala v marci 2020.

22. Ústavný súd neignoruje nečinnosť okresného súdu v období od 4. decembra 2017 (doručenie späťvzatia žaloby protistranou okresnému súdu) do 7. januára 2020 (vylúčenie

veci týkajúcej sa zaplata sumy 2 593,15 € s príslušenstvom na samostatné konanie). Ústavný súd ale uvádza, že mu ústavná sťažnosť sťažovateľov bola doručená až 27. júla 2020, teda zjavne po tom, keď okresný súd konajúci vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 294/2015 v merite veci právoplatne rozhodol (vrátane trov konania), a aj zjavne po tom, keď konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 5 C 1/2020 bolo právoplatne zastavené. Z uvedeného vyplýva, že ústavná sťažnosť bola podaná až v čase, keď v napadnutých konaniach okresného súdu namietané porušenie v bode 1 uvedených práv už netrvalo, a teda bola odstránená právna neistota sťažovateľov. Z tohto dôvodu prichádza do úvahy odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľov pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

23. Ústavný súd však tiež konštatuje, že výrokom II uznesenia okresného súdu sp. zn. 5 C 1/2020 z 25. februára 2020 bolo tiež rozhodnuté, že sťažovateľom nebol priznaný nárok na náhradu trov tohto konania. Sťažovatelia proti tomuto výroku podali odvolanie zo 17. marca 2020, o ktorom nebolo doteraz rozhodnuté.

24. Ústavný súd v tomto bode poukazuje na svoju judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

25. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, II. ÚS 600/2017, III. ÚS 638/2017). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho

konania (rovnaké závery ústavný súd vyslovil taktiež napr. v III. ÚS 199/02 alebo I. ÚS 57/01).

26. Ústavný súd už tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

27. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

28. Ústavný súd v prvom rade poznamenáva, že ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená po rozhodnutí okresného súdu o nepriznaní trov konania sťažovateľom. Ústavný súd tiež uvádza, že sťažovatelia podali odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, pričom je otázne, či sťažovateľom v tomto konaní vôbec vznikli trovy konania. Zároveň si sťažovatelia museli byť vedomí toho, že tým prirodzene dochádza k oddialeniu konečného rozhodnutia o trovách konania vedeného pod sp. zn. 5 C 1/2020.

29. Ústavný súd tiež poukazuje na nesústredenú činnosť okresného súdu v čase po doručení odvolania sťažovateľov spočívajúcu v tom, že okresný súd vyrubil sťažovateľom súdny poplatok za odvolanie napriek tomu, že títo ako spotrebitelia boli oslobodení od platenia súdnych poplatkov. Následne na základe vyjadrenia právneho zástupcu sťažovateľov bolo uznesením okresného súdu z 22. júla 2020 zrušené uznesenie okresného súdu zo 14. apríla 2020 o vyrubení súdneho poplatku. Už uvedená nesústredená činnosť okresného súdu nepochybne prispela k neskoršiemu predloženiu veci Krajskému súdu v Bratislave (konkrétne 8. septembra 2020) z dôvodu rozhodnutia o odvolaní proti

rozhodnutiu okresného súdu o nepriznaní trov konania sťažovateľom (vedie sa pod sp. zn. 14 Co 124/2020), čo je síce možné považovať za určitý prieťah v tomto konaní, avšak, zohľadňujúc tiež povahu veci, o ktorej nie je právoplatne rozhodnuté (trovy konania), tento prieťah už na prvý pohľad nedosahuje takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu (aj z dôvodov uvedených v bode 28), ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení v bode 1 uvedených práv sťažovateľov.

30. Ako už totiž bolo uvedené, nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

31. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

32. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu